

[Socialministeren.]

disses tekst og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg her blot redegøre for hovedtrækkene i de to lovforslag.

Reglerne om aldersrente på Færøerne findes for tiden i lov for Færøerne nr. 104 af 31. marts 1933 om aldersrente; denne lov er senere blevet ændret, ligesom aldersrenten er blevet forhøjet med dyrtidstillæg ved forskellige færøske kundgørelser vedtaget af lagtinget og stadfæstet af amtmanden. Det må imidlertid erkendes, at den nuværende aldersrente på Færøerne, der ydes med beløb fra 675 til 900 kr. årligt for ægtepar og fra 357 kr. 50 øre til 450 kr. om året for enlige, ikke er tidssvarende, og dette i forbindelse med et ønske, fremsat fra færøsk side om, at alders- og invaliderente fremtidig ydes efter regler, der såvidt muligt svarer til folkeforsikringslovens, er baggrunden for den foretagne revision.

For aldersrentens vedkommende har tilgangsalderen på Færøerne hidtil været 60 år, men dette ændres nu i overensstemmelse med, hvad der gælder efter folkeforsikringsloven, til 65 år, dog således, at enlige kvinder ligesom efter folkeforsikringsloven kan få aldersrente fra det fyldte 60. år.

Det er efter lovforslagene ligesom efter folkeforsikringsloven bl. a. en betingelse for at få rente, at den pågældende ikke i løbet af de sidste 5 år vitterligt har ført et levned, der i det almindelige omdømme vækker forargelse; som eksempler på sådant levned nævner folkeforsikringsloven: erhverv ved utugt, alfonseri, rufferi, bevislig drikfældighed, professionelt betleri, mishandling eller grov vanrøgt af sin familie eller lignende. Det er på dette punkt, at lagtinget har ønsket en mindre ændring foretaget, således at disse eksempler udgår, og det har vi intet imod, jfr. § 2, nr. 3, i aldersrenteloven og § 4, stk. 1, nr. 3, i invalideforsikringsloven.

Efter lovforslaget udbetales aldersrenten fremtidig med det grundbeløb, der i dag gælder for danske landkommuner, det vil sige 1 812 kr. årlig til ægtepar, der begge oppebærer rente, og 1 212 kr. til andre. Ligesom efter folkeforsikringsloven ydes der ventetillæg ved opsat begæring om rente samt børnetillæg og eventuelt et personligt tillæg efter skøn. Folkeforsikringsloven opererer med en del andre faste tillæg, som man imidlertid ikke har fundet det hensigtsmæssigt at indføre på Færøerne, men til gengæld er rindighedsbeløbet for det personlige tillæg forhøjet fra 7½ pct., der er folkeforsikringslovens takst, til 12½ pct.

af de samlede grundbeløb. Ordningen bliver herved enklere, smidigere og noget billigere.

Som en forskel i forhold til den gældende ordning vil jeg gerne fremdrage, at landsstyret efter lovforslaget skal medvirke i administrationen, navnlig hvor der skal udøves et skøn, således f. eks. ved fastsættelsen af de personlige tillæg, hvor afgørelsen træffes af rigsombudsmanden efter samråd med landsstyret. Det ligger jo således på Færøerne, at kommunalstyret i de små bygder er meget svagt, og at man derfor ikke har kunnet overdrage kommunalbestyrelserne opgaver i samme omfang som herhjemme. Jeg betragter det derfor som en fordel, at landsstyret har villet påtage sig at medvirke ved administrationen både af alders- og invaliderenteloven, og jeg håber, at det samarbejde mellem rigsombudsmanden og landsstyret, som er fastlagt i loven, må vise sig til gavn for begge parter og dermed også for den færøske befolkning.

Med hensyn til invaliderenten har man fulgt samme linie som ved aldersrenteloven, og der ydes i overensstemmelse med folkeforsikringslovens princip invaliditets- og hjælpeløshedstillæg til invaliderenten efter samme takster, som i dag gælder i landkommuner i det øvrige kongerige. Man har endvidere udvidet den kreds af personer, der omfattes af invalideforsikringsloven, så at nu alle medlemmer af færøske anerkendte sygekasser eller af sygeforsikringen omfattes af invalideforsikringen. Man har ligeledes udvidet adgangen til helbredelsesforanstaltninger efter loven, og landsstyret medvirker i administrationen på samme måde som ved aldersrenten.

I begge lovforslag er der åbnet adgang til en forhøjelse eller nedsættelse af rentebeløbene i overensstemmelse med leveomkostningernes stigning eller fald. Afgørelsen herom træffes af socialministeren efter samråd med eller indstilling fra landsstyret.

I overensstemmelse med minister Buhls forhandling med landsstyret i sommeren 1948 foreslås det, at omkostningerne fremtidig deles ligeligt mellem staten og Færøerne. For statens vedkommende kan de samlede udgifter for 1949—50 anslås til 1 510 000 kr., svarende til en samlet merudgift for staten på 1 170 000 kr.

Man har fra færøsk side lagt megen vægt på, at begge disse lovforslag kan træde i kraft pr. 1. april d. å., og regeringen vil meget gerne medvirke til, at dette ønske imødekommes; under henvisning hertil og med bemærkning, at begge lovforslagene er blevet enstemmigt vedtaget af folketinget,